

KYRKLIGT Magasin

NR 4 • DECEMBER 2021-FEBRUARI 2022

från Roslagens östra pastorat

**Julens
evangelium**

sid 5

**Bygg en
pepparkakskyrka**

sid 10

När pepparkakskyrkan är klar passar Ylva-Li och Cassandra på att baka några pepparkakor av den deg som blev över.

FOTO: ZARAH CUNVIK

Kyrkoherdens krönika

FOTO: ALEX & MARTIN/IKON

En helt vanlig jul

Högst upp på önskelistan, hos förmodligen många av oss, står det ”i år skall vi fira en helt vanlig jul”. Vad det innebär är ju olika för olika människor. Kanske innebär det att just i år skall julen få bli som den var före pandemins restriktioner och begränsningar. Till exempel känslan av att kunna sitta tätt ihop med ett syskonbarn eller barnbarn utan att behöva oroa sig för smittspridning. En jul där familjen kan få samlas igen, hålla varandra i handen och dansa ”räven raskar över isen”.

Andra vill ogärna tillbaka dit. De kanske upplevde förra julen som en befrielse och njöt av att det blev annorlunda. Inga måsten med julgröt, pyntning och perfektion. Det räckte gott att få vara vid liv.

Det finns människor som aldrig har upplevt det vi skulle kunna kalla en ”vanlig jul”. Överraskningar duggar tätt. Plötsliga oförutsedda eller kanske förutsedda händelser leder till samma kaos varje år. Någon blir för berusad, något kraschar, barn far illa. Julen är en farlig tid för många. Illusioner och drömmar krockar med verkligheten, år efter år. Så finns också den ofrivilliga ensamheten som under julen blir extra påtaglig för många. Det blir det samma gamla vanliga, lika ensamt i år igen.

Jag tänker tillbaka till den första julen, då när allt började, för över två tusen år sedan. Stjärnan som tändes över stallet i Betlehem. En förlossning, inte i hemmet eller på BB utan bland djuren i stallet. Krubban där barnet lades. Så annorlunda och ovanligt! Som Svensk Psalm 126, ”Ett barn är fött på denna dag” skriven av Martin Luther. Dess andra vers lyder;

*Om världen ännu större var, av guld och pärlor klar
så vore den dock alltför klen, till säng åt dig allen.
Dock vilar du i ringhet klädd, på fattigdomens bädd.
Välkommen var, o Herre kär! Vår gäst du vorden är.*

Julens budskap är samlat i texten. Ett barn, Guds barn, föds ”i ringhet klädd och på fattigdomens bädd”. Inget slott, inga kristaller eller överflöd av materiella ting. I många hem tänds adventsstjärnor i fönstret och hemmen blir därmed till en helig plats precis som i stallet. Mystiken inträder oavsett om det är städat eller doftar saffran. Oavsett om de som bor i hemmet

är glada eller ledsna. Stjärnan lyser i mörkret. Människosonen, Jesus Kristus, föddes och julen inträder alldeles oavsett och oberoende av oss.

Jag minns en jul i min födelsestad Mumbai. Gloria Church var fylld till bredden av människor. Kyrkportarna hade öppnats åt alla håll, det var varmt och många människor satt ute och deltog i mässan. Jag förstod inte språket, men jag förstod budskapet. Det var samma budskap som förkunnas i kyrkorna här hemma i Sverige. Det som var annorlunda var att utanför grindarna till kyrkan gick det människor, många människor som tiggde med stora ögon.

Det var barn och vuxna. Några sov på pappkartonger på trottoaren. Det finns inget romantiskt med fattigdom. Men finns det ingen fristad, inget hem som kan få vara heligt med en egen adventsstjärna, så finns det en kyrka eller ett församlingshem att gå till i stället. I kyrkan ringer klockorna och ljusen brinner för dig och mig och vi ber om julefrid för alla.

Varje jul, så också i år, återkommer jag till min absoluta favoritpsalm. Det är den psalmen som gör att julen känns som vanligt för mig. Psalmen, nummer 645 i Svensk Psalmbok, av Zacharias Topelius är i sin helhet vacker och med den sista versen önskar jag er alla en välsignad jul;

*”Till hög, till låg, till rik, till arm, kom, helga julefrid.
Kom barnaglad, kom hjärtevarm i världens vintertid.
Du ende som ej skjftar om, min Herre och min Konung kom.
Till hög, till låg, till rik, till arm, kom glad och hjärtevarm”.*

Mika Wallander, kyrkoherde
i Roslagens östra pastorat

FOTO: MARIA SJÖDIN

ROSLAGENS ÖSTRA PASTORAT

Besöksadress: Mariagården, Kyrkog 4, Norrtälje
Telefon, expedition: 0176-799 00
e-post: rop.bokning@svenskakyrkan.se
Telefon, kyrkogårdsförvaltningen: 0176-799 00
e-post: rop.kyrkogardsforvaltningen@svenskakyrkan.se

Kyrkoherde: Mika Wallander, 0176-774 92
Kanslichef: Karin Pettersson, 0176-799 08
Fastighets- och kyrkogårdschef:
Martin Johansson, 0176-799 13

Församlingsherdar:

Väddö församling
tf församlingsherde Björn Rubenson,
0176-524 12

Roslagsbro-Vätö, Estuna-Söderbykarl och
Lohärads församlingar
Fredrik Ekström, 0176-765 31

Norrtälje-Malsta församling
Ninna Birkoff, 0176-774 31

Rådmansö, Frötuna församlingar
Jakob Bäcklund, 0176-766 03

Länna, Blidö och Riala församlingar
Anders Elvin, 0176-26 79 74

Kyrkorådet:

Ordförande Hans Augustinsson, 070-829 08 22

Kyrkligt Magasin ges ut av
Svenska kyrkan, Roslagens östra pastorat
och utkommer med 4 nummer per år.

Ansvarig utgivare: kyrkoherde Mika Wallander

Tryck: SIB-Tryck

Distribution: PostNord

Layout: Anneli Ek

Svenska kyrkan

ROSLAGENS ÖSTRA PASTORAT

I Roslagens östra pastorat ingår:
Blidö, Estuna-Söderbykarl, Frötuna, Lohärad,
Länna, Norrtälje-Malsta, Riala, Roslagsbro-Vätö,
Rådmansö och Väddö församlingar

Roslagens östra pastorat
samarbetar med

sensus

Nya på jobbet!

Roslagens östra pastorat välkomnar tre nya medarbetare.
Vi önskar dem Guds välsignelse i deras uppdrag!

Hanna Roxell, vaktmästare

Hanna Roxell arbetar som vaktmästare i Länna,
Blidö och Riala församlingar.
Ni träffar Hanna oftast ute på Blidö.

Camilla Gustafsson Glas, kommunikatör
Sedan i våras är Camilla Gustafsson Glas fast an-
ställd på kommunikationsavdelningen i Roslagens
östra pastorat. Hennes arbetsplats är belägen på
Mariagården, Norrtälje.

Anders Fransson, kyrkogårds- och fastighetstekniker

Som kyrkogårds- och fastighetstekniker har
Anders många arbetsområden, bland annat
grävning av gravar och övrigt kyrkogårdsarbete.

Familjerådgivning

Svenska kyrkans familjerådgivning vänder sig till par, enskilda och familjer som på olika sätt har svårigheter i sina nära relationer.

Familjerådgivningen erbjuder en trygg plats där ni får tala med varandra om det som känns svårt, uttrycka egna känslor och behov samt tillsammans med familjerådgivaren finna vägar till förändring.

Kontakta Anna Nyström, familjerådgivare - tel 0176-774 37

Webb och sociala medier

Vill du veta vad som händer i din församling – välkommen att besöka

Roslagens östra pastorats hemsida

www.svenskakyrkan.se/roslagensostrapastorat

På hemsidan finns en kalender med gudstjänster och övriga verksamheter.

På facebook-sidan, RÖST i Svenska kyrkan, kan du följa verksamheterna i text, bild och film. Du kan även se filmerna på pastoratets YouTube-kanal RÖST i Svenska kyrkan.

Följ gärna pastoratet på facebook eller
YouTube-kanal - RÖST i Svenska kyrkan!

Information om gudstjänster och församlingarnas verksamheter hittar du på www.svenskakyrkan.se/roslagensostrapastorat.

Varje fredag publiceras en annons i Norrtälje Tidning där veckans gudstjänster finns med.

Bryt en tradition

Act Svenska kyrkans julinsamling 2021

Vi lever alla under samma himmel och har samma rättigheter. Men beroende på var vi föds, eller vilket kön vi har, ser verkligheten olika ut. Mellan första advent och trettondag jul pågår Act Svenska kyrkans julinsamling – för allas rätt till ett värdigt liv. Tillsammans kan vi bryta skadliga traditioner som tvångsäkten-skap, könsstymning och våld mot flickor.

Traditioner är invanda seder och bruk, språk och värderingar som förs vidare från generation till generation. De skapar ofta en trygg ram runt våra liv, vilket blir extra tydligt i samband med advent, jul och lucia. Men det finns också traditioner som är skadliga. Varje dag gifts fler än 30 000 flickor bort och fler än 10 000 flickor könsstympas. Var tredje flicka utsätts för våld under sitt liv – bara för att hon är flicka. Dessa traditioner måste brytas!

Traditioner och våld

Könsrelaterat våld är ett strukturellt problem vars orsaker är mångbottnade, men djupt rotade åsikter och normer kring kvinnors och flickors roll i samhället är ett av grundproblemen. Våldet förekommer i alla länder, inom alla religioner och i alla samhällsklasser.

Den globala ekonomiska krisen i coronapandemins spår har skapat allt större påfrestningar på samhällen och individer. Ekonomisk stress kopplad till patriarkala strukturer är starkt bidragande orsaker till att våldet mot kvinnor och flickor ökat lavinartat under de senaste åren.

Religiösa aktörer har ett särskilt ansvar

I många länder har människor större förtroende för religiösa

FOTO: JESPER WAHLSTRÖM

ledare än för politiker och myndigheter. Därför är det avgörande att religiösa företrädare tar avstånd från orättvisa normer, värderingar och traditioner. Act Svenska kyrkan har en unik möjlighet att samarbeta med andra religiösa aktörer och förändra förtryckande strukturer, oavsett om de finns inom kyrkan eller i övriga delar av samhället.

Tillsammans med andra kyrkor, organisationer och tusentals frivilliga arbetar Act Svenska kyrkan för mer rättvisa samhällen, där flickor och kvinnor kan göra sina egna val i livet. Tillsammans kan vi göra skillnad. Din gåva gör det möjligt!

Text: ACT SVENSKA KYRKAN

BRYT EN TRADITION

Tillsammans kan vi stoppa tvångsäktenskap, könsstymning och våld mot flickor.

#BRYTENTRADITION

90 KONTO SVENSK INSAMLINGS KONTROLL

SWISHA
DIN GÅVA TILL

123 014 98 72

act
Svenska kyrkan

FOTO: JESPER WAHLSTRÖM / KON

Det finns även möjlighet att lämna gåva till julinsamlingen vid gudstjänster och insamlingsbössor finns även vid församlingsgårdarna.

Julkrubban i Grisslehamns kapell.

FOTO: ANNELI EK

Julevangeliet

Vid den tiden utfärdade kejsar Augustus en förordning om att hela världen skulle skattskrivras. Det var den första skattskrivningen, och den hölls när Quirinius var ståthållare i Syrien. Alla gick då för att skattskrivna sig, var och en till sin stad. Och Josef, som genom sin härkomst hörde till Davids hus, begav sig från Nasaret i Galileen upp till Judeen, till Davids stad Betlehem, för att skattskrivna sig tillsammans med Maria, sin trolovade, som väntade sitt barn.

Medan de befann sig där var tiden inne för henne att föda, och hon födde sin son, den förstfödde. Hon lindade honom och lade honom i en krubba, eftersom det inte fanns plats för dem inne i härbärgets.

I samma trakt låg några herdor ute och vaktade sin hjord om natten. Då stod Herrens ängel framför dem och Herrens härlighet lyste omkring dem, och de greps av stor förfäran. Men ängeln sade till dem: "Var inte rädda. Jag bär bud till er om en stor glädje, en glädje för hela folket. I dag har en frälsare fötts åt er i Davids stad, han är Messias, Herren. Och detta är tecknet

för er: ni skall finna ett nyfött barn som är lindat och ligger i en krubba." Och plötsligt var där tillsammans med ängeln en stor himmelsk här som prisade Gud: "Ära i höjden åt Gud och på jorden fred åt dem han har utvalt."

När änglarna hade farit ifrån dem upp till himlen, sade herdarna till varandra: "Låt oss gå in till Betlehem och se det som har hänt och som Herren har låtit oss veta." De skyndade i väg och fann Maria och Josef och det nyfödda barnet som låg i krubban. När de hade sett det, berättade de vad som hade sagts till dem om detta barn. Alla som hörde det häpnade över vad herdarna sade. Maria tog allt detta till sitt hjärta och begrundade det. Och herdarna vände tillbaka och prisade och lovade Gud för vad de hade fått höra och se: allt var så som det hade sagts dem.

JULENS BUDSKAP KAN DU LYSSNA TILL
I MÅNGA AV FÖRSAMLINGARNAS KYRKOR,
SE KALENDARIET PÅ SID 20-23

FOTO: JOSEFIN CASTERYD/IKON

Julens olika traditioner

Julen är en av våra mest älskade högtider som vi firar när mörkret är som djupast. Tänk bara på landet Narnia där den elaka häxan har lagt en förbannelse över landet så att det alltid är vinter men aldrig någonsin jul. Förfärligt! Jul, Christmas, Yule – vad betyder det? Alla har en egen åsikt om hur det ska firas, men varför firar vi? Förutom att fira Jesus födelse naturligtvis!

Det är svårt att fastställa ursprunget till vad en ”traditionell jul” egentligen är. För om något är beständigt, så är det just att vårt sätt att fira vid just den här tiden är föränderligt.

Romarna hade sina Saturnaliefester, som syftade på naturens återuppvaknande ur vinterns mörker. Även i antikens Persien fanns firanden kring denna tid. Människor i olika kulturer har säkerligen firat att årets längsta natt är över. Långt innan kristendomen kom till Sverige firade vi vintersolståndet genom att offra till asagudarna för att få god växt och mild vinter. Men med kristendomen började vi fira Jesu födelse även om julaftonen med ett dignande julbord inte har någon kristen tradition.

Traditioner kring Lucia

Julen börjar med advent, men även Luciafirandet har en intressant historia.

Lucia var en varmt troende kristen som dömdes till döden och avrättades för sin tro den 13 december år 304 och senare

blev helgonförklarad. Namnet Lucia kommer från latinets lux som betyder ljus och 13 december var i den julianska kalendern årets längsta natt. Då var människor

tvungna att stödutfodra både djur och människor, för att de skulle överleva. Men varifrån kommer själva luciatågen? På 1700-talet spreds en tysk tradition att

Lucia med följe.

några av gårdens ungdomar skulle komma till husbondfolket med ljus, mat och dryck under tidig morgontimme.

Stjärngossar fanns redan innan dagens moderna luciatåg. På medeltiden fanns så kallade stjärnspel eller trettondagsspel, en folklig dramatisering av Julevangeliet knutet till berättelsen om de tre vise männen. Men i Sverige har stjärngossarna gått i luciatågen sedan slutet av 1800-talet. Skansen inledde Luciafirande år 1892 och ville visa ”gamla bygdebruk” som lucia och stjärngossar och sedan dess har traditionerna förändrats till det luciatåg vi är vana att se idag.

Gåvor och julbockar

Långt tidigare, kring 1700-talet, gick drängar och andra unga män runt i gårdarna och sjöng Staffansvisor för att samla ihop pengar till gille. De kunde både roa och oroa, genom att skrämmas lite. Ofta var någon utklädd till bock, som så småningom blev allt tamare och började dela ut presenter i stället. Under 1800-talet, speciellt i städerna, var det julbocken som delade ut julklapparna.

Men julklappar har en ännu äldre historia. På 1600-talet finns det belegg för en tradition där du skulle smyga fram till mottagarens dörr, klappa hårt på dörren, slänga in en gåva och snabbt springa därifrån. Helst utan att bli sedd! Gåvan skulle vara försedd med ett rim och det kunde vara skämtsamt eller elakt.

Julbocken är kanske det äldsta inslaget i våra moderna jultraditioner. Men det finns otaliga teorier om vad bocken egentligen symboliserar. En av alla teorier är att traditionen härstammar från att människor förr slaktade en get kring jul.

Själva bocken som symbol i Norden kan härledas från åskguden Tor i asatron, där hans vagn drogs av två bockar. Men även från sydligare nejder har vi fått inspiration till att bocken hör hemma i julfirande. Från 1000-talet har det dokumenterats upptåg där Sankt Nikolaus mirakel dra-

Julbock med sällskap.

matiserades och där bocken då symboliserade att Nikolaus kunde hålla djävulen i schack, genom att rida på honom.

Givmilda och vresiga tomtar

Går det att skriva om julfirande utan att nämna jultomten? En rödklädd farbror med vitt skägg och en rymlig säck proppfull med paket, tänker nog de flesta på. Men vi har faktiskt redan nämnt den som har gett upphov till vår moderna jultomte, som vi känner igen från amerikanska filmer och bilder under namnet Santa Claus. Nämligen, Sankt Nikolaus, den givmilde ärkebiskop som levde på 300-talet ungefär i dagens Turkiet.

Men tomtar har funnits i Sverige långt innan en av dem drog på sig en röd rock med vita kanter. Däremot har vår traditionella tomte nog bara skäggväxten gemensamt med den moderna. Han beskrevs som en kortväxt äldre man med gråa kläder och luva. Konstnären Jenny Nyström, som med sina målningar från 1880-talet, gav honom ett ansikte.

I det gamla bondesamhället var tomten en lite småvresig figur som det gällde att hålla sig väl med. Han var mån om gårdens djur och kunde hjälpa gårdsfolket – om han blev visad tillbörlig respekt och fick sitt grötfat på julen. Om du inte gjorde det hämnades han, så en skål gröt med en smörklick i var en bra investering.

Julbord som inte dignar av mat

Julmaten är viktig för många. Men om vi kunde göra ett julaftonsbesök i en bondgård för 150 år sedan hade vi blivit snopna. Ingen sill, ingen prinskorv och definitivt ingen kalkon! Däremot låg det en konisk hög med flera små bröd vid varje plats runt bordet och högst upp låg något extra gott, som en bit korv, ost eller ett äpple.

När det kristna julfirandet kom till Sverige under medeltiden var det en romersk-katolsk sed att fasta under advent. De åt alltså inget kött, och middagen bestod i stället av lutfisk och gröt, som piffades till genom att kokas med mjölk och kryddor.

Under julaftonen tillagades köttet och mellan gårdssysslorna serverades brödskiivor som doppades i det varma köttspadet. Än idag finns traditionen i en del hem: ”Dopp i grytan”.

På julaftonskvällen, bröts äntligen fastan och då fick du njuta av den färskva maten. Det frossades i kött och allt vad huset förmådde! Därtill dracks öl eller svagdricka som skulle vara färdigbryggt till Anna-dagen, den 9 december. Troligen var inte ölen särskilt stark. Men eftersom det kunde vara vanskligt att dricka eventuellt förorenat vatten, var öl ett bättre val – även för barn. Med tiden har julbordet utvecklats till dagens smörgåsbord. Olika sätt att konservera och möjligheterna att importera mat har gett oss större variation. Visste du till exempel att det klassiska inslaget på julbordet, köttbullen, kom så sent som på 1970-talet?

God jul till er alla

Avslutningsvis kan vi sammanfatta att våra svenska jultraditioner har sitt ursprung i flera olika länder. Vare sig vi uppskattar den tyska traditionen att klä granen eller vill överraska barnen med den amerikanska, rödklädda tomten med vitt skägg, finns en sak som enar oss: Vi önskar alla omkring oss en ”God jul” – oavsett vilka traditioner det innebär för var och en.

EVA GEIJER LILLIEHÖÖK

DEN ALTERNATIVA ADVENTSKALENDERN 2021

En långsam utmaning

FÖR VARJE DECEMBERDAG FRAM TILL JUL

1. Ät din mat långsammare.

2. Andas långsammare.

3. Tvätta händerna långsammare.

4. Gå långsammare.

5. Drick långsammare.

6. Rör dig långsammare.

7. Skriv långsammare.

8. Läs långsammare.

9. Prata långsammare.

10. Klä dig långsammare.

11. Laga mat långsammare.

12. Vakna långsammare.

Det är så lätt att springa ifrån både oss själva och livet. Tempot ökar och vi önskar oss hela tiden mer. Särskilt i december. Men det behöver inte vara så.

Advent kan vara en tid av fasta och eftertanke. En tid för att komma närmare Gud och oss själva.

DETTA ÄR EN UTMANING I LÅNGSAMHET. I att för en liten stund gå från full hastighet till lite långsammare. Lite som att dra ner hastigheten på en film en smula. För att träna på att ta det lugnt. För att se vad som händer.

För varje dag i december finns en utmaning. Prova att för en stund göra något lite lite långsammare. Tvätta dig långsammare, äta lite långsammare, tala, gå eller kanske krama lite långsammare.

Välj något att göra långsammare varje dag. Det handlar om att vara i stunden - låta livet komma ikapp och vara där du är just nu.

*"I varje hjärta armt och mörkt
sänd du en stråle blid,
en stråle av Guds kärleks ljus
i signad juletid!"*

Svensk psalmbok 116:4

13. Kramas långsammare.

14. Slå in paket långsammare.

15. Baka långsammare.

16. Ta beslut långsammare.

17. Bädda sängen långsammare.

18. Duka bordet långsammare.

19. Städa långsammare.

20. Duscha långsammare.

21. SMSa långsammare.

22. Handla långsammare.

23. Öppna dörren långsammare.

24. Öppna paket långsammare.

Svenska kyrkan
ROSLAGENS ÖSTRA PASTORAT

IDÉ OCH LAYOUT: SVENSKA KYRKAN
KARLSTADS PASTORAT

Musiktradition inom Svenska kyrkan

Svenska kyrkan har en staurk musiktradition och många förknippar körsång och orgelmusik med både gudstjänst, dop, konfirmation, vigsel och begravning. Musiken i Svenska kyrkan kopplas till livets alla skeden.

Mycket av den musik som framförs i våra kyrkor har kopplingar till Bibelns berättelser och detta blir mest uppenbart i samband med våra kyrkliga högtider. När vi firar påsk handlar många av körsångerna och psalmerna om Jesu uppståndelse och i samband med julen handlar de om hans födelse och de spännande berättelserna som finns i julevangeliet. Där finns alltså en naturlig koppling till mycket av vårt musikaliska arv.

Musik och Bibeln

Bibeln säger så klart inget direkt om att gudstjänster ska innehålla just orgelmusik, men den ger oss ändå viss insikt i hur musiken hade en roll även tidigt i den kristna kyrkan. Det finns flera referenser till musik och lovsång och några av dem är mycket tydliga i vad de vill säga. Som exempel kan jag lyfta fram Psaltarsalm 81, vers 2 och 3, där det står "Jubla inför Gud, vår styrka, höj hyllningsrop till Jakobs Gud! Stäm upp musik, slå på tamburin, spela ljvligt på lyra och harpa!". Här råder det inget tvivel kring att musik lyfts fram som ett sätt att fira och hylla.

Om vi läser vidare finns fler referenser och i Kolosserbrevets tredje kapitel vers 16 står det "Låt Kristi ord rikligt bo hos er med all sin visbet. Undervisa och förmana varandra med psalmer, hymner och andliga sånger och sjung till Gud med tacksambet i era hjärtan." Åter igen uppmanar Bibelns berättelser oss att använda musik och sång, denna gång för undervisning och förmaning.

Vi inom Svenska kyrkan använder oss mycket av musik i utbildningssyfte. Psalmerna vi sjunger i våra gudstjänster och kyrkliga handlingar innehåller allt från uppmaningar och levnadsråd till hyll-

Kompositören Johan Sebastian Bach kallas för "den femte evangelisten" bland annat för att han skrivit fantastisk musik för kyrkans alla söndagar.

FOTO: PIXABAY

ningar. Flera av de bibliska berättelserna finns nedtecknade och tonsatta i vår psalmbok.

Den klassiska kopplingen

Det går inte att skriva om Bibeln med musikaliskt fokus utan att berätta om alla musikstycken och sånger som komponerats för att hylla Gud och Jesus och för att tydliggöra och förgylla det kristna kyrkoårets alla söndagar. Vid sidan av de fyra evangelisterna i Bibeln, har kompositören Johan Sebastian Bach kallats för "den femte evangelisten". Utöver att han har skrivit fantastisk musik för kyrkans alla söndagar, går det inte att bortse från hans omåttligt populära *Mattenspassionen*. Det är ett musikaliskt verk för kör, orkester och solister som bygger på Matteusevangeliet och skildrar Jesu lidande och död. Bach är en central gestalt i den protestantiska kyrkomusiken och även inom orgelmusiken räknas han som en av de allra främsta.

Musikalisk inspiration

Det Bibeln och kristendomen gett världen när det kommer till musikalisk inspiration går knappt att beskriva med ord. En stor del av den klassiska musikskatten som finns idag är skriven av kompositörer som just haft kristendomen som inspiration.

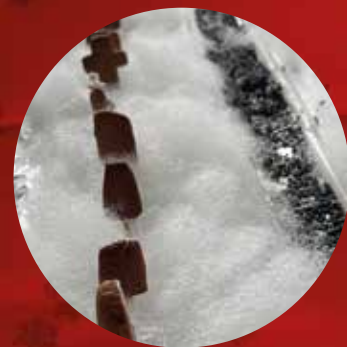
Kyrkan är också den organisation som arrangerar flest konserter i Sverige och engagerar flest körsångare. Inget av detta hade varit möjligt om inte Bibeln inspirerat till både komponerande och till det textliga innehållet i våra sånger och psalmer. Bibelns berättelser har alltid varit, och kommer alltid att vara, en inspiration både till att skriva musik och till att sjunga och spela.

Vi närmar oss julen

Vi närmar oss julen och all julmusik som många av oss förknippar med högtiden. Under tiden vi smyckar granen lyssnar vi måhända på "Stilla natt" och sjunger med i texten utan att kanske reflektera över att den är en sammanfattning över Jesu födelse och hans betydelse för jordens alla människor. Sången börjar med en stilla natt där allt är frid i vers 1. I nästa vers är han född och sången avslutas med att mörkret flyr jorden och vårt jubelår börjar.

Nu ser vi fram emot Bibelns berättelser om Jesu födelse och hur den kommer att gestaltas musikaliskt i våra kyrkor under advents- och jultiden.

PETER DAHLBERG, organist

FOTON: ZARAH CUNVIK

Bygg en pepparkakskyrka

Att baka pepparkakshus kan vara både roligt och lite svårt. Ylva-Li och Joy Jirsjö byggde en pepparkakskyrka och det var lite klurigt men väldigt kul.

Joy tog tag i att göra mallar och även till att göra finliret. Ylva-Li tycker mest om att dekorera. Bra teamwork!

De valde att göra pepparkaksdegen själ-

va men du kan också köpa en färdig deg.

Ta fram degen ungefär en timme innan utbakning. Sätt ugnen på 175°. Kavla ut degen på mjölat bord till cirka 3 mm tjocka plattor.

Lägg dem på plåtar med bakplåtspapper och skär ut delarna efter din ritning. Ritningar/mallar finns att hitta på webben eller var kreativ och rita en egen mall 😊. Grädda i mitten av ugnen cirka 8-10 min. Låt delarna kallna på plåten.

Ett tips kan vara att lägga ritningarna på de bakade delarna och jämna till kanterna medan de fortfarande är varma.

Montering: Smält socker till karamell i en ren, torr stekpanna på medelvärme och rör hela tiden. Sockret ska bli helt smält och ljusbrunt. Det finns också ätbart lim att köpa i en välsorterad mataffär. Var gärna fler tillsammans när kyrkan ska

sättas ihop, det brukar behövas många händer.

Doppa sedan bitarna i karamellen, en i taget och foga snabbt ihop dem. En doppar och den andra håller ihop delarna. Sockret stelnar fort så man måste vara snabb.

Sedan dags för dekoration. Ylva-Li och Joy valde att använda kristyr* och som extra dekoration har de också gjort en fantastiskt fin kyrkogård med kyrkgångar (lakritsströssel) som dessutom inramas av en kyrkmur. Till slut har de också strött lite florsocker på taket som snö.

Hoppas du blir inspirerad och om du gör en egen pepparkakskyrka så får du gärna skicka en bild till oss. Skicka den till rop.annons@svenskakyrkan.se.

Vill du se kyrkan så finns den på kyrkorget i Mariagården, vid Norrtälje kyrka.

FOTON: YLVA-LI JIRSJÖ, JOY JIRSJÖ OCH ZARAH CUNVIK

JULGEMENSKAP!

Julafton, 24 december

Norrtälje kyrka & Mariagården

Julafton 24 december kl 11.30-15.00

Julfirande börjar kl 11.30 i Norrtälje kyrka med julbön. Därefter fortsätter vi julfirandet i Mariagården med att äta julbord, sjunga och dansa kring granen. Välkommen!

Anmälan till pastorsexpeditionen, uppge Norrtälje, tel 0176-799 00, senast 14 december och i mån av plats.

Julaftonsfirandet kan vi genomföra tack vare **ICA Flygfyrens** generösa sponsring och med hjälp av ideella medarbetare.

Svenska kyrkan
NORRTÄLJE-MALSTA FÖRSAMLING

Väddö församlingsgård

Julafton 24 december kl 12.00-15.00.

Julfirandet på Väddö börjar kl 12.00 med julbön. Därefter fortsätter vi fira jul i gemenskap med att äta julmat (jultallrik) och lyssna på julmusik med Anders Jalkéus. Välkommen!

Anmälan till pastorsexpeditionen, uppge Väddö, tel 0176-799 00, senast 14 december och i mån av plats.

Svenska kyrkan
VÄDDÖ FÖRSAMLING

Rapport från fastighetsförvaltningen

Under året har fastighetsförvaltningen genomfört flera projekt där vår egen personal helt eller delvis genomfört arbetet. Här följer ett axplock.

Riala kyrka: Här har vår snickare Peter Lindgren byggt om sockeln till Jacob och Maria och tillsammans med smeden Jonas Wägerth fått till stöldsäkring. På sid 18 kan du läsa mer om projektet.

Roslagsbro kyrka: Ställningen för att konservatorerna ska komma åt trumfkrucefixet är byggd av Peter Lindgren. Det ger lägre kostnad för ställningen samt att vi kan vara mycket mer flexibla.

Klockargården, Söderbykarl: En ny elanslutning behövs och här har Peter Lindgren och Anders Fransson grävt från anslutningspunkten till huset.

Estuna församlingshem: Till övervakningen behövdes en brandtrappa och brandsäkert innertak. Trappan kom på plats i våras och efter sommaren har gips satts i taket och nu är lokalen godkänd för barnverksamhet.

KERSTIN MUNDT,
fastighetsförvaltningen

Riala kyrka.

FOTO: KERSTIN MUNDT

Söderbykarl.

FOTO: PETER LINDGREN

Roslagsbro kyrka.

FOTO: EWA BJÖRDELL

Är du intresserad av att läsa mer om våra äldre kyrkor har riksantikvarieämbetet en guldgruva på raa.diva-portal.org/. Där finns många publikationer, bland annat en serie från 1900-talets första hälft, Sveriges kyrkor, som utförligt beskriver kyrkorna. Sök på kyrkans namn, exempelvis Länna, och ladda ner dokumenten.

KYRKORNA i Roslagens östra pastorat

I Roslagens östra pastorat har vi hela 19 kyrkobyggnader. Alla har sin speciella karaktär och sin egen historia. I Kyrkligt Magasin presenterar vi dem närmare och i detta nummer berättar vi om Väddö kyrka och Länna kyrka.

KERSTIN MUNDT, fastighetsspecialist

Väddö kyrka

Väddö socken har länge haft en strategisk placering på väg mot Åland och Finland. I närheten av kyrkan finns exempelvis gravar från yngre järnåldern och ända in på 1800-talet var det kungen som utsåg kyrkoherden.

Väddö socken finns omnämnd första gången i början av 1300-talet och man tror att den gamla medeltida stenkyrkan uppfördes under samma århundrade. Några inventarier finns bevarade från denna tid, bland annat triumfkrucifixet som hänger över ingången till sakristian. Kyrkan liknade de medeltida kyrkor som finns i Uppland med öst-västlig riktning med långhus, sakristia mot norr, vapenhus mot söder och spåntak.

I början av 1800-talet var kyrkan förfallen och församlingen behövde en större och mer ståndsmässig kyrka. Väddö var en välmående bygd och det måste ju synas på kyrkan. 1840 revs den gamla och materialet användes för bygget av nuvarande kyrka som uppfördes strax öster om den gamla och invigdes 1842. Kyrkan placerades i nord-sydlig riktning, troligtvis för att den skulle se så pampig ut som möjligt från den nyinvigda kanalen. Tyvärr träffades kyrkan av blixten och brann ner 1872 men murarna gick att rädda och kyrkan återuppbyggdes snabbt igen på ungefär samma sätt men denna gång något högre.

Väddö kyrka är en av Roslagens största. Utvändigt är den väl bevarad strikt klassicistisk. Invändigt har större förändringar skett och framförallt renoveringen 1969 har satt sin prägel då innertak, golv och väggar gjordes om och belysningen längs långhusets väggar tillkom som en modern kontrast. Inredningen i övrigt är från återuppbyggnaden och vissa inventarier finns kvar från den medeltida kyrkan.

Länna kyrka

År 1303 nämns Länna socken första gången i skrift i ett köpebrev där även kyrkoherde Ragnar i Länna finns omnämnd. Kyrkan dateras till ungefär samma tid. Platsen var strategiskt vald i korsningen av två medeltida vattenleder. Att kunna ta sig sjövägen till kyrkan var betydelsefullt i en skärgårdsförsamling som Länna och ända in på 1900-talet levde traditionen med kyrkbåtar kvar. I mitten av 1980-talet lät man bygga en replika av en gammal kyrkbåt som fortfarande sjösätts varje sommar och används bland annat vid den årliga kyrkroddsöndagen.

Kyrkans ursprungliga form är väl bevarad och den enda tillbyggnad som skett är vapenhuset i början av 1400-talet. Nuvarande valv slogs i slutet av 1400-talet och på vinden finns takstolar och infästningspunkter för det gamla 1300-talsvalvet kvar. Utvändigt var kyrkan tidigt putsad men vid restaureringen 1895 togs putsen ner och ersattes av tjocka cementfogar.

Framme i koret finns fragment av höggotiska väggmålningar från första halvan av 1300-talet. Det är fyra apostlar där tre av dem togs fram så sent som vid restaureringen 1966. Troligtvis har det varit en hel svit av apostlar runt koret. Liknande målningar finns bevarat i ett fåtal kyrkor i landet.

Inredningen består främst av 1600-tals barock som skänkts till kyrkan av ägarna till Penningby slott. Altaruppsats och predikstol härrör från den tiden. Mest iögonfallande är den praktfulla gravtumben från 1628 som står i koret.

FOTON: LARS LINDGREN

FOTON: LARS LINDGREN

Ljusbäraren vid Björkö-Arholma kyrka

Sockenrådet ute vid Finala stenbrott.

Arbetet är i full gång.

Högtidlig invigning av Ljusbäraren, 6 november.

Det hela började en tidig mörk januarimorgon år 2019 när stormen Alfrida drog fram över Björkö. Stora delar av skogen föll och det blev strömlöst på ön, på vissa ställen upp till tre veckor.

Kyrkan på Björkö-Arholma blev naturligtvis också drabbad. Ett tiotal träd runt kyrkan föll så även den stora tallen framför kyrktrappan. När virket tagits tillvara blev rotvältorna kvar. Det såg ganska dystert ut med rötter som spretade högt upp i skyn, som en påminnelse om stormen.

Ett år efter stormen, samlades Björkö-Arholmas Sockenråd för att rensa upp. Vi släpade ris, eldade och fick hjälp av lokala entreprenörer med att få bort rotvältorna. Under arbetet började vi att fundera på att göra en meditationsvandring på kyrktomten.

Efter ytterligare ett år slog pandemin till och under samtal, när det var öppen kyrka, väcktes idén att vi behövde ta itu med var det stora "såret" efter tallen framför kyrktrappan. Tanken att göra en ljusbärare på platsen väcktes.

Vi började grunna på projektet och kom fram till att vi ville använda oss av sten från Finala stenbrott ute på Stora Änklingen. När vi fått klartecken från markägaren att använda stenen, föddes idén att den skulle föreställa en båt som låg uppdragen på land. Dels för att vi är en skärgårdsförsamling och inte långt ifrån kyrkan har havet och fjärden mötts en gång i tiden, dels för att koppla ihop ljusbäraren med Harald Lindbergs fantastiska kormålning inne i kyrkan "Himlaltsen".

Vi fick också vid flera tillfällen besök av konstnärer från konstföreningen

KonstNod på Björkö och tillsammans med den tog planen form.

Projektet fortlöpte och en liten modell togs fram och godkändes av församlingrådet i Väddö och då kunde vi ta första spadtaget.

Under hösten har det hämtats sten, provborrats, planerats och tillverkats bänkar.

Den 6 november, på Alla helgons dag, var det invigning av Ljusbäraren.

Till våren fortsätter tanken om att ha en meditationsvandring på kyrktomten.

Kyrkan en plats i bygden!

Vi som har jobbat i Sockenrådet är: Håkan och Ulla Winnberg, Hasse och Kristina Nordström, Urban Sperring, Vanja Lundgren, Karin Lundgren. Lena Gidlöf och Camilla Karlsson.

CAMILLA KARLSSON, text och foto

Så här gick det i KYRKOVALET!

Kyrkovalet 19 SEP 2021

Den 19 september var det kyrkovalet i Svenska kyrkan och hur det gick i valet i Roslagens östra pastorat kan du se här. I nästa nummer av Kyrkligt Magasin, som kommer i månadsskiftet februari-mars 2022, presenteras pastoratets nya kyrkoråd.

Nomineringsgrupp	procent	antal mandat
Arbetarpartiet Socialdemokraterna	25,89%	9
Borgerligt alternativ	10,27%	4
Centerpartiet	10,89%	4
Kvinnokraft i Kyrkan	2,44%	1
Kyrkfolket.se	12,93%	4
Lohärads framtid	7,76%	3
Partipolitiskt obundna - POSK	18,19%	6
Sverigedemokraterna	11,62%	4

Information om gudstjänster och församlingarnas verksamheter hittar du på www.svenskakyrkan.se/roslagensostrapastorat.

Varje fredag publiceras predikaturerna i Norrtelje Tidning.

AXPLOCK FRÅN FÖRSAMLINGARNA

På följande sidor kommer hälsningar från några av församlingarna!

Höstbazar

VÄDDÖ FÖRSAMLING. *Framåtblick...* Väddös Act-grupp består av ett tiotal aktiva medlemmar som under hösten har knäpat, stickat och virkat tillsammans i första hand av skänkta garner från församlingsmedlemmarna. En strålade höstdag i oktober samlades vi till en Höstbazar i församlingsgården. Vi hade hantverkstombola, sålde hembakt och hyrde ut loppisbord. Det blev en uppskattad dag, lika mycket för oss som alla besökare och framför allt för ACT Svenska kyrkan som vi tillsammans med Skördeauktionen kunde skänka nästan 8.000 kronor till.

VILL DU VARA MED I VÅR STICKGRUPP? Vi träffas varannan torsdag kl 13.00-15.00. Eller vill du vara med och bidra med hantverk/garn hör av dig till församlingspedagog Camilla Karlsson 0176-524 15.

Vill du träffa andra barn och vuxna?

Den 24 januari startar vi Kyrkans Öppna förskola på måndagar kl 13.00-16.00. Då är du välkommen tillsammans med dina barn i alla åldrar.

Vi kommer att pyssla, leka, spela spel, ha sagostund och mycket mer. Kom gärna med egna önskemål.

Det finns även möjlighet att värma mat.

Undrar du över något hör av dig till församlingspedagog Camilla Karlsson 0176-524 15.

Lucia och julmusik, Väddö församling

Lördag 27 november kl 15.30, Arholma kyrka

Adventsgudstjänst med Annika Svärd, Anders Jalkéus och Anders Skagerström

Lördag 4 december kl 18.00, Singö kyrka

Julkonsert med Hallstaviks kammarkör under ledning av Karin Sahlin

Tredje advent, 12 december kl 16.00, Väddö kyrka

Välkommen på Luciakonsert med andakt. Barnkörer från Väddö församling under ledning av Annika Svärd. Andakt med Anders Skagerström.

Onsdag 22 december kl 19.00, Väddö kyrka

Julkonsert med Väddö församlings körer under ledning av Anders Jalkéus och Annika Svärd.

Mer info om alla gudstjänster, se sid 20-23

Höstserenad för Tre Kollegor

ROSLAGSBRO-VÄTÖ FÖRSAMLING. *Bakåtblick...* Lördagen den 9 oktober, i samband med helgsmål – där Jonas Westberg ledde andakten – fick vi njuta av vacker sång och musik i Vätö kyrka! Barbro Strid, Eva Zethelius och Peter Dahlberg har varit musiker i bland annat Estuna-Söderbykarls, Lohärads och Roslagsbro-Vätö församlingar under många år. Denna kväll fick vi se och höra dem uppträda tillsammans. Deras skicklighet både som musiker och sångare fick blomma ut när de framförde sånger av Purcell, Mendelsson och Brahms med flera. Tack för en härlig musikupplevelse!

Kyrkvärd i 50 år

Efter gudstjänsten i Roslagsbro kyrka den 28 november – första advent – kommer vi att avtacka Ulla Källberg, som slutar sitt uppdrag som kyrkvärd efter hela 50 år. När kyrkoherde Grandin 1971 rekryterade Ulla till kyrkvärd i dåvarande Roslagsbro församling var det mycket ovanligt med kvinnliga kyrkvärdar inom Svenska kyrkan. Att Ulla då endast var 27 år gammal var än mer ovanligt.

Men Ulla har varit sin församling trogen och har i allra högsta grad varit aktiv i församlingsarbetet; hon har sjungit i kören, ordnat träffar för daglediga, arbetat med insamlingar till Svenska kyrkans internationella arbete, hållit i kyrkans barntimmar och även under nästan 30 år arbetat som kanslist på pastorsexpeditionen i Roslagsbro. Att delta i församlingens gudstjänster har varit viktigt för Ulla och ogärna har hon uteblivit. Gott stöd har hon haft av sin man Björn.

Tack för allt du gjort för församlingen Ulla!

ANITA MAGNUSSON, ordförande i församlingsrådet

Julkonsert i Vätö kyrka

Framåtblick... Annandag jul, 26 december, kl 15.00 är det julkonsert i Vätö kyrka. Medverkar gör Roslagsbro-Vätö kyrkokör som sjunger våra mest älskade julsånger under ledning av Peter Dahlberg, Karin Sahlin, oboe.

Utöver detta får vi lyssna till Mälardalskvartetten som bland annat framför A. Corellis "Julkonsert" under ledning av John Emanuelsson, violin.

Mer info om alla gudstjänster, se sid 20-23

Hänt sen sist..

ESTUNA-SÖDERBYKARLS FÖRSAMLING. *Bakåtblick...* Vilken härlig lång och varm höst vi fått uppleva! Vi startade med våra verksamheter Öppet hus i Estuna och Träffpunkt Klockargården redan i slutet av augusti med god anslutning av långtande deltagare.

Den första träffen i Estuna gästades av Mattias Jansson med sitt dragspel, härlig musik med spontan allsång i publiken. Goda smörgåstårter gjorda av Petra Jansson från KAK-akuten på Vätö, intogs på ett "säkert sätt", vi hade avstånd mellan borden och alla serverades på plats.

Vid nästa träff i Klockargården var det kräftsoppa med tillbehör som gällde. Även här fick vi höra dragspelsmusik. Staffan Klingspor underhöll och det var mycket uppskattat.

Sedan var det dags för Evi-Britt Björck att visa olika slag av blomsterarrangemang och buketter i Estuna igen. Fantastiskt fint och lärorikt. En måltid även denna gång, fransk potatissallad med köttbullar. Säkert serverat och uppskattat. Blomalstren mm lottades ut och behållningen av insamlingen gick till Act Svenska kyrkan. Totalt under hösten har närmare 3.000 kr samlats in vid våra träffar. Vi har haft så roligt.

För kören Redivivas del startade höstterminen under Eva Zethelius ledning, då den nye musikern John Emanuelsson inte hade börjat ännu. Vi hann öva in ett program för gudstjänsten på Tacksägelsedagen som genomfördes i samarbete med Röda Korset i Söderbykarl med sopplunch och skördeauktion till förmån för Världens Barn-insamlingen.

Nu har John börjat sin anställning, 1 oktober, och vi ser fram emot ett gott samarbete. Han presenterade sig för deltagarna vid Öppet hus i Estuna i slutet av oktober och kommer att välkomnas officiellt vid gudstjänsten i Söderbykarl på 1:a advent.

All barnverksamhet sker numera i Estuna församlingsgårds nyrenoverade övervåning. Vi har även på försök infört "Gud och tacos", liten gudstjänst följt av en gemensam måltid.

I helgen firar vi första advent och början på ett nytt kyrkoår, som vi hoppas ska kunna genomföras utan restriktioner.

Välkomna att fira första advent i Söderbykarls kyrka med härlig körsång, en fin gudstjänst med välkända adventspsalmer som avslutas med att Röda Korset bjuder på adventskaffe i Klockargården. Välkomna till ett gott nytt kyrkoår!

BIRGIT FRANSSON, ordförande i församlingsrådet

Vi ser fram mot julen

Framåtblick... Årets julblommor för utdelning till de som är 80 år och äldre i vår församling, startar den 9 december då de levereras till oss. Frivilliga ställer upp för att dela ut de fina amaryllisarna som brukar blomma långt in på det nya året och sprida glädje.

Vi är också glada över att få komma tillbaka till Nyby bygdegård och fira vår Annandag julgudstjänst där igen. Det är länge sedan nu, som vi varit där och firat våra "annandagar", vi har längtat efter den härliga "kakbuffén" som följer efter gudstjänsten. Så vi håller tummarna att det ska gå att genomföra i år. Varmt välkomna den 26 december kl 11.00, Nyby bygdegård.

Lucia

NORRTÄLJE-MALSTA

FÖRSAMLING. *Framåtblick...*

Lucia, måndag 13 december
Välkommen till Norrtälje kyrka.
Kl 18.00 är det luciatåg med många av de kända sångerna.

Medverkande: Barn- och ungdomskörerna under ledning av Sophia Sigurdsdotter Roman och Karin Sahlin.
Kl 20.00 Stämmingsfullt luciatåg med 3-stämmig damkör under ledning av Karin Sahlin.

Musik i Norrtälje kyrka

Varje tisdag kl 12.00 Lunchmusik

Lördag 27 november kl 11.30

Musik i Norrtälje kyrka – Vi sjunger in advent, kyrkans körer och musiker medverkar.

Lördag 4 december kl 11.30

Musik i Norrtälje kyrka – Julens sånger

Söndag 19 december kl 18.00 – Juloratoriet. Norrtälje Motettkör framför Bachs juloratorium tillsammans med musiker från Kungliga hovkapellet.

Entré 150 kr, biljetter kan förköpas på Norrtälje turistbyrå

Lördag 15/1, 29/1, 12/2 kl 11.30

Musik i Norrtälje kyrka
Info om dessa finns på www.svenskakyrkan.se/
roslagensostrapastorat eller i fredagens Norrtälje Tidning där predikoturen för kommande vecka publiceras.

Sjung i kör!

Norrtälje Motettkör, kör för dig som gillar klassisk körsång, övning torsdagar kl 19.00–21.00

Chorus Mix, kör för dig som gillar modernare låtar, övning tisdagar kl 19.00–20.00

Mariakören, kör för dig som är dagledig, övning tisdagar kl 15.00–16.00

Körledare: Daniel Edoff, 0176-774 36

Markuskören, finns i Markuskyrkan och sjunger en blandad reportoar. Övning tisdagar kl 19.00–21.00

Körledare: Peter Haegermark, 0176-774 96

Kauneimmat Joululaulut!

Sunnuntai 5.12 klo 15.30
Norrtälje kirkossa, Kyrkog 2
De vackraste julsångerna!
Laulaja ja lauluntekijä
Hannu Kannussaari
Daniel Edoff, muusikko
Pappi Virpi Pakkanen-Wiberg
Diakoni Eva Romar-Heimdahl
Tervetuloa mukaan laulamaan!

Mer info om alla julens gudstjänster, se sid 20–23

Äntligen

LOHÄRADS FÖRSAMLING. *Bakåtblick...* Augusti blev en händelserik månad. Första augusti var det den årliga gudstjänsten vid skulpturen på nya kyrkogården. I år var det 40 år sedan skulpturen som skänktes av Ulla och Bengt Anerfält invigdes. Vid gudstjänsten som leddes av Louise Rimenius medverkade Peter Dahlberg och Jonas Westberg med sång.

Veckan efter var det spelmansstämma som avslutades med gudstjänst i kyrkan med mycket folkmusik. Veckan därpå var det lekmanaledd gudstjänst i kyrkan med Hans Augustinsson. Per Wallmyr och Mikael Häggqvist var musiker. Efter gudstjänsten genomfördes kyrkogårdsvandring tillsammans med hembyggsföreningen. Vandringen som skedde på gamla kyrkogården leddes av Björn Johansson.

Följande helg hade kyrkokören körläger under två dagar med övernattnings på Syninge kursgård. Helgen avslutades med högtidlig invigning av den madonnaskulptur som skänkts till kyrkan av Roland Langhé, efter gudstjänsten bjöds cider och snittar utanför kyrkan i det härliga sensommarvädret.

September inleddes med terminsupptakt för alla församlingsverksamheter. Kyrkokören sjöng under Evas Zethelius ledning och Fredrik Ekström var präst. Efter gudstjänsten samlades alla i Prästgården för att i den vackert dukade salen äta smörgåstårta och umgås.

Andra tisdagen i september var det så äntligen möjligt att återstarta soppluncherna. Inga-Britt Johansson och Britt-Marie Andersson ordnade med god soppa. Såväl då som på sopplunchen i oktober, då det var Roland Langhé och Britt-Marie Andersson som stod för soppan, var det ett 20-tal hemarbetande och daglediga som samlades.

September avslutades med en lekmanaledd gudstjänst hos idrottsföreningen som leddes av Anna Wallin. Tommy Williamsen hade ordnat tipspromenad runt fotbollsplanen och efteråt bjöd Inga-Britt Johansson och Agneta Johansson på kaffe och smörgås.

Tacksägelsedagen var kyrkan traditionsenligt smyckad med havrekärvar och äpplen som ett tack för årets skörd. Kyrkokören sjöng och Louise som var präst stod för ovanlighetens skull i predikstolen när hon predikade. Efter gudstjänsten var det auktion och lotteri i Prästgården till förmån för Lohärads Röda korskrets och inte minst bjöds det på smörgåstårta. Oktober månads lekmanaledda gudstjänst var i Prästgården och leddes av Kerstin Dahlberg med Gustav Jepson som musiker.

HANS AUGUSTINSSON, text och foto

Bildcollage från hösten, högst upp:

- Gudstjänst vid skulpturen
- Avslutning spelmansstämma
- Kyrkogårdsvandring • Invigning madonna • Tacksägelsedagen
- Tacksägelsedagen, prästgården • Lekmanaledd gudstjänst

Julmusik

Söndag 9 januari kl 18.00 *Framåtblick...*

"Fransk julmusik" av Anders Öhrwall framförs av Lohärads kyrkokör med instrumentalister. Dirigent: Eva Zethelius. Andakt: Louise Rimenius.

Julmarknad och gudstjänst

BLIDÖ FÖRSAMLING.

Lördag 4 december kl 15.00, Almvik

Framåtblick... Gudstjänst "Nu är Advent" sång och musik med Anders Elvin, Thomas Sving och Joakim Kihlström, tenor (I samband med Blidö julmarknad)

Blidödagen i vintertid

BLIDÖ FÖRSAMLING.

Lördag 11 december, Blidö kyrka och Sockenstugan

Framåtblick... Välkommen till en dag fylld av olika verksamheter.

- ★ Julpyssel för familjer i Sockenstugan kl 10.00-15.00.
- ★ Fikaförsäljning i Sockenstugan kl 10.00-16.00.
- ★ Julens barnallsång kl 11.00, Blidö kyrka, under ledning av Ellinor Videfors och Magnus Rydell.
- ★ Konsert med skärgårdens Ö-kör kl 14.00, Blidö kyrka. Medverkande musiker: Agneta Hellström, Magnus Rydell och församlingsmusikern Ellinor Videfors.
- ★ Konsert med sångkvartetten Big Ace kl 16.00, Blidö kyrka. Fyrstämmiga juliga och jazziga sångarrangemang sjungandes av Anna Lorin Nordahl, Christina Wermelin Elgbro, Anders Jalkéus och Ellinor Videfors.

Nu har de kommit hem igen!

RIALA FÖRSAMLING. *Bakåtblick...* Träskulpturerna Jakob den äldre och Maria är tillbaka i Riala kyrka. Sista söndagen i oktober firade vi deras återkomst efter konservering. I nästa nummer av Kyrkligt Magasin kan du läsa mer om konservatorernas arbete.

Jakob har alltid funnits där och tagit emot oss när vi kommit in i kyrkan. Med viss bävan har vi sagt ja till att han skulle få en ny placering. Nu kan vi konstatera att han gör sig ännu bättre mot den gråputsade väggen. Jakob var en av Jesu lärjungar. Vi tror att han var kyrkans skyddspatron under den katolska tiden. Numera är han känd för sin sista viloplats i Santiago de Compostela, som blivit ett välkänt pilgrimsmål. Maria, Jesu moder, finns kvar på sin gamla plats i kyrkans kor, intill predikstolen. Det är kyrkans norra sida som tidigare kallades kvinnosidan.

Kvinnorna intog samma position som Maria gör vid Jesu kors, det vill säga till vänster. Den vackra madonnabilden är väl värd att beskåda.

MARGARETA YTTERGÅRD

Julgransplundring

RIALA FÖRSAMLING. *Framåtblick...* Hela familjen är välkommen att dansa ut julen till Thomas Svings dragspelstoner. Varm korv serveras. Lek och tomtebesök. Dansar kring granen gör vi utomhus. Riala prästgård den 14 januari kl 17.30.

Soppluncher

RIALA FÖRSAMLING. Soppluncherna i Riala startade med skön musik från visgruppen KIMM som inledde i kyrkan med en mycket uppskattad minikoncert av varierande visor till flöjt och sång.

Därefter förflyttade vi oss till Prästgården där församlingen bjöd på Evys goda morotssoppa med efterföljande kaffe och kaka där ca 30 personer deltog.

Torsdag 9 december kl 12.00 blir det lunch inför julen i prästgården. "Nu har vi ljus här i vårt hus" Thomas Sving sjunger advents- och julsånger med oss.

Advents- och jul-konserter

RIALA FÖRSAMLING. *Framåtblick...*

Söndag 5 december kl 15.00 gästas Riala kyrka åter av Väsbykören från Upplands- Väsby. Det är en blandad kör som sjungit tillsammans i många år. De har en varierande repertoar med allt från klassiskt till visor, pop och musikal. Ledare för kören är musikläraren Mats Gålnander.

Fröjda dig, det är Advent! Adventskoncert med Norrtälje manskör under ledning av Stefan Nymark lördag 11 december kl 15.00.

På trettondagen kl 11.00 i Riala kyrka är det gemensam gudstjänst för Riala och Läna församlingar. "Hela rymden är fylld av julens under". Julkanta av Manne Idestrom som framförs av Läna-Riala kyrkokör med solister. Patrik Ahlberg, flöjt. Thomas Sving, dirigent & solist. Bibeltexter läses av Margareta Yttergård.

FOTO: MICHAEL FÖLMEYER

Kyrkfrukost

LÄNNA FÖRSAMLING.

Bakåtblick... Vid en kyrkfrukost i Rosenlundskyrkan berättade Cecilia Arnström från Norrtälje katthem om verksamheten vid Norrtälje katthem.

Sopplunch

LÄNNA FÖRSAMLING. *Framåtblick...* Vi är rädda om varandra, håller avstånd och kramas inte. Men vi sågs till lunch, först med Michael Blum och sedan med Jörgen Toresson. Digitalt är bra, men i levande livet är bättre.

Välkommen på adventslunch onsdag 8 december kl 12.15, Läna församlingsgård. "Jag drömmer om en jul hemma". Julens sånger med Thomas Sving och Trio Cortex, Björn Insulander, cello, Göran Önneby, flöjt och Örjan Hedenberg, piano.

Studiecirkel

LÄNNA FÖRSAMLING. *Bakåtblick...* Mitt i pandemin gav Antje Jackelén ut en bok. Otålig i hoppet. Teologiska frågor i pandemin skugga. Det var intressant och jag ville dela tankarna med andra. Jag bjöd in till en studiecirkel i ämnet.

Många bra samtal har förts på rubriker som. "Är skapelsen god trots pandemin", "Vad gör vi av ondskan", "Hur vet vi Att Gud bryr sig", "Hur är vi kyrka i denna tid".

BRITT-MARIE SÖDERBERG TEGENBORG, text och foto

Julkonsert

LÄNNA FÖRSAMLING. *Framåtblick...* Lördag 18 december kl 16.00 är det julkonsert i Läna kyrka. "Nu står jul vid snöig port" med Läna-Riala kyrkokör med solister under ledning av Thomas Sving.

Lucia & samling vid krubban

RIALA KYRKA

Framåtblick...

Torsdag 9 december kl 09.30

"Kyrkis" lilla luciafirande!

(Föräldrar med barn 0-6 år)

därefter fika i annexet.

Thomas Sving, Ylva-Li Jirsjö och Emil Svenungsson

Söndag 12 december kl 13.30, Riala kyrka

Luciatåg med Riala och Läna barnkörer scout-/mini-orgrupper. Anders Elvin, Thomas Sving, Ellinor Videfors, Ylva-Li Jirsjö och Emil Svenungsson.

Söndag 19 december kl 15.00, Riala kyrka

Samling kring julkrubban. Scouter/mini-orgrupper medverkar. Margareta Yttergård, Annika Ivarsson, Ylva-Li Jirsjö och Emil Svenungsson.

ROSENLUNDSKYRKAN, BERGSHAMRA

Söndag 12 december kl 15.30, Rosenlundskyrkan

Luciatåg med Läna-Rialas barnkörer och scoutgrupper. Anders Elvin, Thomas Sving, Ellinor Videfors, Ylva-Li Jirsjö och Emil Svenungsson.

FOTO: KRISTINA JOHANSSON/IKON

Café Frötunagården

FRÖTUNA FÖRSAMLING. *Framåtblick...* Tisdagar kl 10.00-12.00 är Café Frötunagården öppet. Vi pratar om stort och smått, fikar med hembakat bröd och goda kakor. Ibland har vi en hemlig gäst som kommer och livar upp stämningen. Från och med januari 2022 träffas vi på torsdagar med start den 20 januari kl 10.00-12.00. Välkommen!

Julbuffé

FRÖTUNA FÖRSAMLING. Torsdag 9 december kl 13.00 är det julbuffé. Birgitta Mattson med flera håller i det. Det blir allsång och glada toner. Anmäl till Birgitta 076-174 75 61 eller Marie 076-792 15 96. Välkommen med din anmälan.

Revydags

FRÖTUNAGÅRDEN.

Tisdag 15 februari kl 13.00 2022 kommer Spillkråkornas revy-gång framföra "På distans med Sans o Trams". Ledare är "Revy-smeden" Per Zethelius.

Vill du sjunga med Spillkråkorna?

FRÖTUNA FÖRSAMLING. Spillkråkorna övar i Frötunagården på tisdagar kl 14.00-16.00, jämna veckor. Ledare: Per Zethelius, 0176-766 08.

Vagga Gunga Gå

FRÖTUNA FÖRSAMLING. Sånger och ramsor för små barn – från 0 år – med föräldrar. Det kostar inget att vara med.

Vi träffas på torsdagar och vi har 2 grupper: kl 9.30-10.20 och kl 11.00-11.50.

Plats: Frötunagården vid Frötuna kyrka.
Kontaktperson: Clas Elgbro 073- 024 50 24
e-post: clas.elgbro@svenskakyrkan.se. Sista gången för denna termin är 9 december. Gruppen startar igen 20 januari 2022.
Välkommen till den grupp som passar er bäst.

Kyrkans öppna förskola

Framåtblick... Välkommen till en öppen grupp för föräldrar tillsammans med barn 0-6 år. Här finns det möjlighet att rita, måla, pyssla, leka, pussla m.m. Vi brukar också ha en liten sångstund.

FRÖTUNA FÖRSAMLING.

Tid: Vi träffas på måndagar kl 10-12.

Plats: Frötunagården vid Frötuna kyrka.

Kontaktperson: Clas Elgbro 073-024 50 24

e-post: clas.elgbro@svenskakyrkan.se

Sista gången för denna termin är den 6 december.

Vi börjar igen måndagen den 17 januari 2022.

RÅDMANSÖ FÖRSAMLING.

Tid: Vi träffas på torsdagar kl 9-12.

Plats: Rådmansö församlingshem

Kontaktperson: Marie Feldthusen, 076-792 15 96

e-post: marie.feldthusen@svenskakyrkan.se

Sista gången för denna termin är torsdagen 9 december.

Från och med januari träffas vi på tisdagar med start den 18 januari kl 9-12.

Vad är Vägval?

FRÖTUNA FÖRSAMLING.

Bakåtblick... Vägval består av sju fristående helger med olika

teman, till exempel musik, ledarskap, diakoni. Det är Uppsala stift som anordnar dessa mötesplatser för ungdomar, där de får möjlighet att träffa andra ungdomar från församlingar i stiftet.

Helgen 15-17 oktober åkte två ungdomar från Frötuna till Söderhamn där de tillsammans med andra ungdomar från stiftet delade tankar om helgens tema som var gudstjänsten. Helgen avslutades med en gudstjänst som ungdomarna själva skapat.

Onsdagsträffen i Rådmansö kyrka

RÅDMANSÖ FÖRSAMLING. *Framåtblick...* Att kyrkan i Rådmansö vanligtvis står öppen för besök mellan 9.00 och 15.00 under vardagarna är ingen nyhet. Det har den gjort ett bra tag. Något som däremot är nytt är att det under onsdagseftermiddagarna (kl 14-16) finns möjlighet för en stunds samkväm och gemenskap. Församlingens kyrkvårdar ser till att det finns kaffe och att det kanske sker något annat spännande. Det kan vara allt från poesi till visning av kyrkans inventarier. Om ni har bilder från kyrkan eller socknen får ni mer än gärna ta med er dessa och visa.

TOBIAS JOHANNESSON, präst

Kyrkans tro och liv

RÅDMANSÖ FÖRSAMLING. *Framåtblick...* En gång i månaden samlas ett gäng för att tillsammans fördjupa sig i kyrkans tro och liv. Vad vi pratar om är mångfacetterat, allt från prästens kläder till sakramentens djupaste betydelse, till att en bibelbok presenteras. Ingen förkunskap krävs för att få vara med, det viktiga är att man är nyfiken och vill lära sig mer. Sista träffen för denna termin är den 1 december, kl 18.00, i Rådmansö. Vi är antingen i kyrkan eller församlingshemmet. Vill du veta mer om dessa träffar, tveka inte och kontakta mig, tobias.johannesson@svenskakyrkan.se.

TOBIAS JOHANNESSON, präst

Frötuna kyrkliga syförening

FRÖTUNA FÖRSAMLING. *Framåtblick...*

Frötuna kyrkliga syföreningen kämpar troget vidare i sitt arbete med att göra världen till en bättre plats. Ett handarbete och en träff i taget. Under förmiddagarna på onsdagar, ojämna veckor kl. 11.00-13.30, träffas de för en stunds gemenskap och samtal. Varmt välkommen!

TOBIAS JOHANNESSON, präst

Välkommen till kyrkan!

Församlingarna i Roslagens östra pastorat bjuder in till gudstjänster och många olika evenemang.

Det finns möjlighet att fira gudstjänst på söndagar, men också gudstjänster/andakter under andra veckodagar. Information om gudstjänsterna finns även på hemsidan www.svenskakyrkan.se/roslagensostrapastorat samt på församlingarnas anslagstavlor. Varje fredag kan du läsa predikaturerna i Norrtelje Tidning.

BLIDÖ FÖRSAMLING

NOVEMBER

Första advent, 28/11 kl 11.00,

Blidö kyrka

Mässa på första advent

DECEMBER

Onsdag 1/12 kl 10.00, Sockenstugan

Tro o liv med mässa

Lördag 4/12 kl 15.00, Almvik

Musikgudstjänst "Nu är det advent" med Joakim Kihlström, solist och Thomas Sving, ackompanjator

Lördag 11/12

kl 11.00, Blidö kyrka

Barnens julallsång med Ellinor Videfors och Magnus Rydell. Kom o sjung!

kl 14.00, Blidö kyrka

Konsert med skärgårdens Ö-kör

kl 16.00, Blidö kyrka

Konsert med sångkvartetten Big Ace

Onsdag 15/12 kl 10.00, Sockenstugan

Tro o liv med mässa

Torsdag 16/12 kl 12.00, Blidö kyrka

Konsert "Stjärneblommor i vintertid" Louise Raeder, sång - Lena Magnusson, piano - Bo Karlsson, violin

Juldagen 25/12 kl 07.00, Blidö kyrka

Julotta

Nyårsafton 31/12 kl 18.00, Blidö kyrka

Nyårsandakt

JANUARI

Nyårsdagen, 1/1 kl 18.00, Blidö kyrka

Musikgudstjänst, lekmanaledd

Söndag 9/1 kl 16.00, Blidö kyrka

Gudstjänst

ESTUNA-SÖDERBYKARLS FÖRSAMLING

NOVEMBER

Första advent, 28/11 kl 11.00,

Söderbykarls kyrka

Gudstjänst. Kören Rediviva under ledning av John Emanuelsson

DECEMBER

Andra advent, 5/12 kl 14.00,

Estuna kyrka Gudstjänst

Tredje advent, 12/12 kl 11.00,

Söderbykarls kyrka

Luciagudstjänst "Lucia sing-along"

Kom och sjung tillsammans med barn- och ungdomsgrupperna

Fjärde advent, 19/12 kl 11.00,

Estuna kyrka Gudstjänst

Julafton, 24/12

kl 10.00, Söderbykarls kyrka Julkrubba

kl 23.00, Estuna kyrka

Midnattsmässa

Annandag jul, 26/12 kl 11.00,

Nyby bygdegård Julgudstjänst

JANUARI

Söndag 2/1 kl 11.00, Estuna kyrka

Gudstjänst

Trettondag jul, 6/1 kl 18.00,

Söderbykarls kyrka Kvällsgudstjänst

FRÖTUNA FÖRSAMLING

NOVEMBER

Första advent, 28/11

kl 11.00, Frötuna kyrka

Adventsgudstjänst. Alexandra Linde, sopran och Mårten Wählström, baryton. Frötunakören under ledning av Christina Wermelin Elgbro

kl 15.00, Frötuna kyrka

Gudstjänst för små och stora. Barnkören o diskantkören under ledning av Christina Wermelin Elgbro

DECEMBER

Onsdag 1/12 kl 11.30, Frötuna kyrka

Lunchmusik i decembertid. Patrik Ahlberg, flöjt och Staffan Sjögren, gitarr

Onsdag 8/12 kl 08.30, Frötuna kyrka

Morgonmässa

Tredje advent, 12/12 kl 11.00,

Frötuna kyrka Högmässa

Lördag 18/12 kl 18.00, Frötuna kyrka

Julkonsert med Frötunakören och Rådmansö kyrkokör under ledning av Christina Wermelin Elgbro och Anna Lorin Nordahl. Mårten Wählström, baryton - Alexandra Linde, sopran - Patrik Ahlberg, flöjt - Staffan Sjögren, gitarr och bas

Onsdag 22/12 kl 08.30, Frötuna kyrka

Morgonmässa

Julafton, 24/12 kl 11.00, Frötuna kyrka

Samling kring krubban

Juldagen, 25/12

kl 07.00, Frötuna kyrka

Julotta. Alexandra Linde, sopran samt Frötunakören under ledning av Christina Wermelin Elgbro

Annandag jul, 26/12 kl 11.00,

Frötuna kyrka Högmässa

Nyårsafton, 31/12 kl 16.00,

Frötuna kyrka

Nyårsbön. Gnistrande, glimmande

nyårsmusik med Emilia Feldt, sopran - Anna Lorin Nordahl, piano

JANUARI

Trettondag jul, 6/1 kl 11.00, Frötuna

kyrka Högmässa

Söndag 9/1 kl 11.00, Frötuna kyrka

Högmässa

LOHÄRADS FÖRSAMLING

NOVEMBER

Första advent, 28/11 kl 11.00,

Lohärads kyrka

Gudstjänst. Gustaf Zethelius, trumpet - Adam Andrews, trombon. Lohärads kyrkokör under ledning av Eva Zethelius

DECEMBER

Andra advent, 5/12 kl 11.00, Lohärads

kyrka Lekmanaledd gudstjänst

Tredje advent, 12/12 kl 15.00,

Lohärads kyrka

Luciagudstjänst. Luciatåg med kören Unga röster och scouterna

Lördag 18/12 kl 18.00, Lohärads kyrka

Gudstjänst där vi gör i ordning julkrubban. Gruppen Cinque Cantanti, sång

Juldagen, 25/12 kl 07.00,

Lohärads kyrka

Julotta. Lohärads kyrkokör under ledning av Eva Zethelius.

Nyårsafton, 31/12 kl 16.00,

Lohärads kyrka Nyårsbön

JANUARI

Trettondag jul, 6/1 kl 11.00,

Lohärads kyrka

Mässa. Alexandra Linde - sopran, Mårten Wåhlström - baryton. Peter Dahlberg ackompanjerar.

Söndag 9/1 kl 18.00, Lohärads kyrka

Musikgudstjänst. "Fransk julmusik" av Anders Öhrwall framförs av Lohärads kyrkokör med instrumentaler. Dirigent: Eva Zethelius.

LÄNNA FÖRSAMLING

NOVEMBER

Första advent, 28/11 kl 11.00,

Länna kyrka

Mässa. Länna-Riala kyrkokör under ledning av Thomas Sving

Måndag 29/11 kl 08.30,

Rosenlundskyrkan

Lekmanaledd morgonandakt

DECEMBER

Torsdag 2/12 kl 18.30,

Rosenlundskyrkan

Mässa i Taizéanda

Lördag 4/12 kl 16.00, Länna kyrka

Konsert med SOS-kören

Andra advent, 5/12 kl 11.00,

Länna kyrka Gudstjänst

Måndag 6/12 kl 08.30,

Rosenlundskyrkan

Lekmanaledd morgondandakt

Torsdag 9/12 kl 18.30,

Rosenlundskyrkan

Lekmanaledd gudstjänst i Taizéanda

Tredje advent, 12/12

kl 11.00, Rosenlundskyrkan

Gudstjänst EFS

kl 15.30, Rosenlundskyrkan

Luciatåg med Länna-Rialas barnkörer och scoutgrupper

Torsdag 16/12 kl 18.30,

Rosenlundskyrkan

Mässa i Taizéanda

Lördag 18/12 kl 16.00, Länna kyrka

Julkonsert "Nu står jul vid snöig port" med Länna och Riala kyrkokör med solister under ledning av Thomas Sving

Julafton, 24/12 kl 22.00, Länna kyrka

Julnattsmässa

Annandag jul, 26/12 kl 11.00,

Högmarsö kapell

Gudstjänst. Patrik Ahlberg, flöjt

NORRTÄLJE-MALSTA FÖRSAMLING

NOVEMBER

Lördag 27/11 kl 11.30, Norrtälje kyrka

Lördagsmusik "Vi sjunger in advent" med kyrkans körer och musiker

Första advent, 28/11

kl 11.00, Norrtälje kyrka

Högmässa

kl 14.00 Familjegudstjänst

Tisdag 30/11 12.00, Norrtälje kyrka

Lunchmusik. Sakta det klingar det är advent med organist Daniel Edoff

DECEMBER

Onsdag 1/12 kl 09.00, Norrtälje kyrka

Morgonmässa

Torsdag 2/12 kl 12.00, Markuskyrkan

Lunchandakt

Lördag 4/12 kl 11.30, Norrtälje kyrka

Lördagsmusik. Julens sånger

Andra advent, 5/12

kl 11.00, Norrtälje kyrka Högmässa

kl 15.30, Norrtälje kyrka

Finsk gudstjänst. De vackraste julsånger-na. Sångledare Hannu Kannussaari

Måndag 6/12 kl 17.00, Norrtälje kyrka

Konsert, Finlands självständighetsdag

Tisdag 7/12

kl 10.00, Markuskyrkan

Minstingudstjänst med Luciafirande

kl 12.00, Norrtälje kyrka

Lunchmusik

Onsdag 8/12

kl 09.00, Norrtälje kyrka

Morgonmässa

kl 18.00, Norrtälje kyrka

Onsdagsmässa

Torsdag 9/12 kl 12.00, Markuskyrkan

Lunchandakt

Tredje advent, 12/12

kl 11.00, Norrtälje kyrka Högmässa

kl 14.00, Malsta kyrka

Familjegudstjänst

kl 18.00, Markuskyrkan

Julkonsert

Måndag 13/12

kl 18.00, Norrtälje kyrka

Luciatåg med många av de kända sångerna. Barn- och ungdomskörerna under ledning av Karin Sahlin och Sophia Sigurdsdotter Roman

kl 20.00, Norrtälje kyrka

Stämmingsfullt luciatåg med 3-stämmig damkör under ledning av Karin Sahlin

Onsdag 15/12 kl 09.00, Norrtälje kyrka

Morgonmässa

Torsdag 16/12 kl 12.00, Markuskyrkan

Lunchandakt

Lördag 18/12 kl 18.00, Malsta kyrka

Musikgudstjänst med kören Milsvida

Fjärde advent, 19/12

kl 11.00, Norrtälje kyrka Högmässa

kl 18.00, Norrtälje kyrka

Julkonsert

Tisdag 21/12 kl 12.00, Norrtälje kyrka

Lunchmusik

Onsdag 22/12 kl 09.00, Norrtälje kyrka

Morgonmässa

Torsdag 23/12 kl 19.00, Norrtälje kyrka

Vi sjunger in julen

Julafton, 24/12

kl 10.00, Markuskyrkan

Samling vid krubban

kl 12.00, Norrtälje kyrka Julbön

kl 15.00, Norrtälje kyrka Julbön

kl 17.00, Malsta kyrka Julbön

kl 23.30, Norrtälje kyrka Julnattsmässa

Juldagen, 25/12 kl 07.00,

Norrtälje kyrka Julotta

Välkommen till kyrkan!

**Annandag jul, 26/12 kl 11.00,
Malsta kyrka**
Sammanlyst högmässa

Tisdag 28/12 kl 12.00, Norrtälje kyrka
Lunchmusik

Onsdag 29/12 kl 09.00, Norrtälje kyrka
Morgonmässa

**Nyårsafton, 31/12 kl 15.00,
Norrtälje kyrka** Nyårsbön

JANUARI

**Nyårsdagen, 1/1 kl 18.00,
Markuskyrkan** Nyårskonsert

Söndag 2/1 kl 11.00, Norrtälje kyrka
Högmässa

Tisdag 4/1 kl 12.00, Norrtälje kyrka
Lunchmusik

Onsdag 5/1 kl 09.00, Norrtälje kyrka
Morgonmässa

**Trettondag jul, 6/1 kl 18.00,
Norrtälje kyrka** Musikgudstjänst

**Söndag 9/1
kl 11.00, Norrtälje kyrka**
Högmässa
kl 15.30, Norrtälje kyrka
Finsk gudstjänst
kl 18.00, Markuskyrkan
Mässa i Taizéton

RIALA FÖRSAMLING

NOVEMBER

**Första advent, 28/11 kl 16.00,
Riala kyrka**
Gudstjänst/Mässa. Länna-Riala kyrkokör
under ledning av Thomas Sving. Patrik
Ahlberg, flöjt

DECEMBER

**Andra advent, 5/12 kl 15.00,
Riala kyrka**
Advents- och julkonsert med Väsbykören
under ledning av Mats Gålnander

Lördag 11/12 kl 15.00, Riala kyrka
Adventskonsert "Fröjda dig det är ad-
vent!" med Norrtälje manskör under led-
ning av Stefan Nymark

Söndag 12/12 kl 13.30, Riala kyrka
Luciatåg med bygdens barn och ungdo-
mar tillsammans med Ellinor Videfors

Söndag 19/12 kl 15.00, Riala kyrka
Samling kring julkrubban. Scouter/minior-
grupper medverkar

Juldagen, 25/12 kl 07.00, Riala kyrka
Julotta. Länna-Riala kyrkokör med solis-
ter under ledning av Thomas Sving

Nyårsafton, 31/12 kl 15.00, Riala kyrka
Nyårsandakt

JANUARI

Trettondag jul, 6/1 kl 11.00, Riala kyrka
Gudstjänst gemensam med Länna för-
samling. Länna-Riala kyrkokör med solis-
ter framför julkantat "Hela rymden är
fylld av julens under". Patrik Alberg, flöjt

Söndag 9/1 kl 11.00, Riala kyrka
Mässa

ROSLAGSBRO-VÄTÖ FÖRSAMLING

NOVEMBER

**Första advent, 28/11 kl 14.00,
Roslagsbro kyrka**
Gudstjänst. Kyrkokören medverkar under
ledning av Peter Dahlberg

DECEMBER

Andra advent, 5/12 kl 11.00, Vätö kyrka
Högmässa

Lördag 11/12 kl 18.00, Roslagsbro kyrka
Gudstjänst med musik

Söndag 19/12 kl 14.00, Vätö kyrka
Gudstjänst

**Julafton, 24/12
kl 11.00, Roslagsbro kyrka** Julkrubba
kl 23.00, Roslagsbro kyrka
Julnattsgudstjänst. Körensemble.

Juldagen, 25/12 kl 07.00, Vätö kyrka
Julotta. Sånggrupp.

**Annandag jul, 26/12 kl 15.00,
Vätö kyrka** Julkonsert

Nyårsafton, 31/12 kl 18.00, Vätö kyrka
Nyårsbön

JANUARI

Trettondag jul, 6/1 kl 15.00, Vätö kyrka
Julbildspel med musik, lekmanaledd.
Gröt och skinksmörgås i församlings-
hemmet.

Söndag 9/1 kl 11.00, Roslagsbro kyrka
Sammanlyst gudstjänst

RÅDMANSÖ FÖRSAMLING

NOVEMBER

**Första advent, 28/11 kl 11.00,
Rådmansö kyrka**
Adventsgudstjänst. Rådmansö
Skärgårdskör under ledning av Anna Lorin
Nordahl

DECEMBER

**Andra advent, 5/12 kl 11.00,
Rådmansö kyrka** Högmässa
kl 18.00, Rådmansö kyrka
Julkonsert "A sweet, silver carol for the
season born" Rådmansö Skärgårdskör
under ledning av Anna Lorin Nordahl.
Rådmansö Spelmän samt Daniel Tilling,
piano - Emeli Jeremias, cello

**Måndag 13/12 kl 18.00,
Rådmansö kyrka** Luciaandakt

Lördag 18/12 kl 15.00, Rådmansö kyrka
Julkonsert med Rådmansö kyrkokör och
Frötunakören under ledning av Anna Lorin
Nordahl och Christina Wermelin Elgbro.
Mårten Wählström, baryton - Alexandra
Linde, sopran - Patrik Ahlberg, flöjt -
Staffan Sjögren, gitarr och bas

**Fjärde advent, 19/12 kl 11.00,
Rådmansö kyrka** Högmässa

**Julafton, 24/12 kl 09.30,
Rådmansö kyrka**
Samling vid julkrubban

**Juldagen, 25/12 kl 07.00,
Rådmansö kyrka**
Julotta. Mårten Wählström, baryton

JANUARI

Söndag 2/1 kl 11.00, Rådmansö kyrka
Högmässa

**Trettondagsafton, 5/1 kl 18.00,
Rådmansö kyrka**
Konsert i trettondagstid. "Jazziga toner,
kostym och strass" med Sing-O-alla-
orkestern

VÄDDÖ FÖRSAMLING

NOVEMBER

Lördag 27/11 kl 15.30, Arholma kyrka
Adventsgudstjänst

**Första advent, 28/11
kl 11.00, Väddö kyrka**
Adventsgudstjänst. Församlingens körer
under ledning av Anders Jalkéus och
Annika Svärd

**Första advent, 28/11 kl 14.00,
Singö kyrka**

Adventsgudstjänst. Vokalensemblen under ledning av Anders Jalkéus

Tisdag 30/11 kl 18.00, Väddö kyrka
Sinnesrogudstjänst

DECEMBER

Lördag 4/12 kl 18.00, Singö kyrka
Konsert med Hallstaviks kammarkör under ledning av Karin Sahlin

Andra advent, 5/12

kl 11.00, Väddö kyrka Mässa

kl 14.00, Björkö-Arholma kyrka
Gudstjänst

**Tredje advent, 12/12 kl 11.00,
Väddö kyrka** Gudstjänst

kl 14.00, Singö kyrka Mässa

kl 16.00, Väddö kyrka

Lucia med andakt. Barnkörer från Väddö församling under ledning av Annika Svärd

Fjärde advent, 19/12

kl 11.00, Väddö kyrka Mässa

kl 14.00, Grisslehamns kapell
Gudstjänst

Onsdag 22/12 kl 19.00, Väddö kyrka

Julkonsert med Väddö församlings körer under ledning av Anders Jalkéus och Annika Svärd

Julafton, 24/12

kl 11.00, Singö kyrka

Samling kring krubban

kl 11.00, Väddö kyrka

Samling vid krubban. Sång och musik med körer under ledning av Annika Svärd

kl 23.00, Björkö-Arholma kyrka

Midnattsmässa

Juldagen, 25/12

kl 06.00, Singö kyrka Julotta

kl 08.00, Grisslehamns kapell
Julotta

kl 08.00, Arholma kyrka
Julotta

Tisdag 28/12 kl 18.00, Väddö kyrka
Sinnesrogudstjänst

Nyårsafton, 31/12

kl 14.00, Väddö kyrka Nyårsbön

kl 17.00, Singö kyrka Nyårsbön

Reservation för ev. ändringar

Information om gudstjänster och församlingarnas verksamheter hittar du på www.svenskakyrkan.se/roslagensostrapastorat och varje fredag publiceras predikoturena i Norrtelje Tidning.

Pandemins musikaliska biverkningar

Medan pandemin har böljat fram och tillbaka och orsakat stora störningar i alla Roslagens östra pastorats verksamheter, har vi musiker varit tvungna att vara såväl kreativa och flexibla som uppfinningsrika och nytänkande.

Vi har följt samtliga rekommendationer och har därför pausat flera av våra verksamheter. Naturligtvis väldigt tråkigt men samtidigt, nu när vi kan titta lite i backspegeln, har det också funnits positiva bieffekter. För det är verkligen som den store grekiske filosofen Platon sa: "Nöden är uppfinningarnas moder"!

Denna eländiga pandemi har fått oss att gå nya vägar. Vi musiker har börjat samarbeta över församlingsgränserna på ett helt nytt sätt, vilket vi nu uppskattar väldigt mycket. Vi har också fått tillfälle att lära oss att arbeta mer digitalt. Vi har spelat in konserter, andakter och önskesalmer som publicerats på pastoratets sociala plattformar, så att alla har kunnat ta del av dem. Vi har även varit ute hos församlingsbor som varit isolerade i stugorna och levererat "psalmogram" till de som har behövt en liten hälsning.

En fin sak som alla vi musiker samlades kring, var pastoratets julsången som spela-

des in i december. En gåva alla församlingsmedlemmar i pastoratet fick som julhälsning när vi inte kunde ha några julkonserter.

En detalj som jag gärna vill berätta om, är att det var i samband med den inspelningen som idén föddes om en musikvokalensemble i det mindre formatet.

Anna Lorin Nordahl, musiker i Rådmanö församling, tillfrågade Christina Wermelin-Elgbro

och Ellinor Videfors om de skulle ha lust att spela in sången "Frid på jord" tillsammans med henne och under repetitions- och inspelningsarbetet fann de varandra på ett nytt sätt i musiken. De bestämde sig sedan för att fortsätta med sjungandet tillsammans och i våras när jag hörde dem i Rådmanö kyrka blev jag alldeles överväldigad av deras sång och övertalade dem att ta med mig i ensemblen.

Så nu har pastoratet fått en alldeles egen kvartett som går under namnet Big Ace!

Kvartetten Big Ace med kyrkomusikerna Anna Lorin Nordahl, Christina Wermelin Elgbro, Ellinor Videfors och Anders Jalkéus.

Vi ska försöka sjunga i så många av våra kyrkor som möjligt och i nuläget finns det möjlighet att lyssna till oss redan lördagen den 11 december kl. 16.00 i Blidö kyrka.

Vi hoppas verkligen att vi snart ska vara helt igenom denna pandemi och att vi alla, var och en på sitt sätt, tar med sig de positiva bieffekter som den har givit oss. Välkomna att lyssna på Big Ace! Snart i en kyrka nära dig!

ANDERS JALKÉUS, kyrkomusiker

TACK VARE DIG!

.....
Detta går din kyrkoavgift till

Konfirmation

Dop

Vigsel

Livet

Begravning

Scouter Bibeläventyret

Skolkyrka

Barn, familj

Läger

Taizéresa

& ungdom

Barnrytmik

Upplivelsevandringar

Ledarutbildning

Öppna förskolor

Ungdomskväll

Lovverksamhet

Pilgrimsvandringar

Kropp & själ

Meditation

Retreat

Bibeltudium

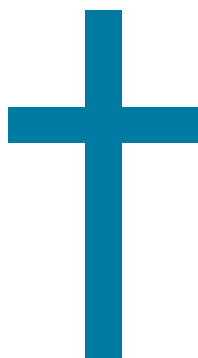
Uppdrag & omvärld

Internationella grupper

Volontärer

Second hand-butik

Språkcafé

Morgonmässa
Andakt **Gudstjänster**
Präst & våffla Högmässa Gud & spagetti
Gudstjänst på serviceboenden Musikgudstjänst
Mässa med små & stora
Allhelgona, Påsk, Jul
- Årets stora högtider

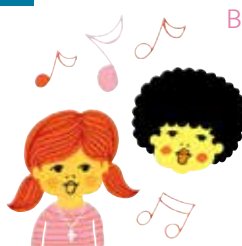

Barnkörer

Konserter

Musik & körer

Vuxenkörer

Finskspråkig verksamhet

Caféverksamhet

Syfoöreningar

Soppluncher

Mötesplatser

Träffar för daglediga

Självård

Diakoni
- Samtal & stöd

Hembesök

Krishantering Familjerådgivning

Enskilda samtal

Kyrkor & lokaler

Sjukhuskyrka

Fängelsekyrka

Layout Camilla Gustafsson Glas

.....
Vill du bli medlem i Svenska kyrkan, kan du bli det nu!

Fyll i talongen och skicka till Roslagens östra pastorat, Box 15, 761 21 Norrtälje eller kom till Mariagården, Kyrkogatan 4 i Norrtälje (bredvid Norrtälje kyrka). Tel 0176-799 00

ANMÄLAN OM INTRÄDE I SVENSKA KYRKAN

Personnummer:..... Namn:.....

Adress:..... Tel:.....

Datum och namnteckning:.....